

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Na temelju članka 44. Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", 1/97, 29/02, 13/03, 14/03, 9/05, 76/06 i 32/07) i članka 49. stavak (2) Pravilnika Centralne banke Bosne i Hercegovine, UV-104-01-1-116/15 od 28. prosinca 2015. godine, Upravno vijeće Centralne banke Bosne i Hercegovine na 1. sjednici od 31. siječnja 2017. godine, donosi

ODLUKU

o postupanju s novčanicama i kovanim novcem konvertibilne marke koji je nepodoban za optjecaj i oštećenim novčanicama efektivnog stranog novca

Članak 1. (Predmet)

Ovom odlukom utvrđuju se osobine i karakteristike, kao i način postupanja s novčanicama i kovanim novcem konvertibilne marke (u daljem tekstu: novac KM) koji je nepodoban za optjecaj i oštećenim novčanicama efektivnog stranog novca.

Članak 2. (Novac KM nepodoban za optjecaj)

Novcem KM koji je nepodoban za optjecaj smatraju se:

- a) pohabane novčanice KM,
- b) oštećene novčanice KM,
- c) novčanice KM oštećene uslijed dejstva elektrokemijske opreme za zaštitu novčanica (u daljem tekstu: novčanice oštećene bojenjem),
- d) oštećeni kovani novac KM,
- e) novčanice i kovani novac KM koji se povlači ili je povučen iz optjecaja,
- f) makulature novčanica i kovanog novca KM,

Članak 3. (Pohabane novčanice KM)

(1) Pohabane novčanice KM su novčanice koje su uslijed uporabe dotrajale te im je znatno smanjena kvaliteta papira i boja, odnosno svojim izgledom nisu podobne za optjecaj.

(2) Komercijalne banke, u postupku obrade i sortiranja gotovog novca KM, izdvajaju pohabane novčanice KM iz stavka (1) ovog članka i predaju u skladu s propisom Centralne banke Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Centralna banka) kojim se utvrđuje postupak predaje/preuzimanja gotovog novca u trezorima Centralne banke.

(3) Centralna banka putem organizacijskih oblika za trezorske poslove u glavnim jedinicama/podružnicama Centralne banke (u daljem tekstu: izdvojeni trezori), pohabane novčanice KM preuzima od komercijalnih banaka i obavlja njihovu zamjenu odobravanjem računa rezervi komercijalnih banaka, u punom iznosu i bez naknade.

Članak 4. (Oštećene novčanice KM)

Pod oštećenim novčanicama KM iz članka 2. točke b) ove odluke podrazumijevaju se:

- a) novčanice koje su nacijepljene ili iscijepane na dva ili više dijelova, pa su njihovi dijelovi lijepljenjem sastavljeni ili mogu biti sastavljeni u cijele novčanice,
- b) novčanice kojima uslijed oštećenja nedostaje jedan ili više dijelova i
- c) novčanice koje su oštećene masnoćom, bojom i slično, ili su nagorjele, progorjele, nagrižene ili izbljedile.

Članak 5.

(Zamjena oštećenih novčanica KM)

Centralna banka će, u ovisnosti o stupnju oštećenja obavljati zamjenu oštećenih novčanica KM:

- a) putem komercijalnih banaka ili
- b) izravno, podnošenjem zahtjeva za zamjenu u Centralnoj banci.

Članak 6.

(Zamjena oštećenih novčanica KM u komercijalnim bankama)

(1) Komercijalne banke će obaviti zamjenu oštećenih novčanica KM, pod uvjetom da podnositelj zahtjeva (fizička ili pravna osoba) predoči više od 60% novčanice KM, koja je:

- a) u jednom dijelu i sadrži barem jedan serijski broj ili
- b) iz dva ili više dijelova i sadrži oba serijska broja.

(2) Komercijalna banka će obaviti zamjenu novčanica KM iz stavka (1) ovog članka, u punom iznosu i bez naknade.

(3) Centralna banka putem izdvojenih trezora preuzima od komercijalnih banaka oštećene novčanice KM iz stavka (1) ovog članka i obavlja njihovu zamjenu odobravanjem računa rezervi komercijalnih banaka, u punom iznosu i bez naknade.

Članak 7.

(Zamjena oštećenih novčanica KM u Centralnoj banci)

(1) Ukoliko oštećena novčanica KM ne ispunjava uvjete za zamjenu u komercijalnim bankama iz članka 6. stavak (1) ove odluke, komercijalna banka će podnositelja zahtjeva uputiti da zahtjev za zamjenu oštećenih novčanica KM podnese Centralnoj banci.

(2) Zahtjev se podnosi osobno na **Obrascu** „Zahtjev za zamjenu oštećenog novca u KM“ (u daljem tekstu: Zahtjev) koji se nalazi u prilogu ove odluke i čini njen sastavni dio.

(3) Zahtjev se podnosi organizacijskoj jedinici Centralne banke koja u svom sastavu ima organizacijski oblik za trezorske poslove koji obavlja poslove vještačenja novca, odnosno Odjeljenju trezora Sektora za monetarne operacije, upravljanje deviznim rezervama i gotovinom Centralnog ureda Centralne banke (u daljem tekstu: Odjeljenje trezora) u Sarajevu ili izdvojenom trezoru Glavne banke Republike Srpske Centralne banke BiH u Banjoj Luci.

(4) Podnositelj zahtjeva (fizička ili pravna osoba) prilikom predaje oštećenih novčanica KM na zamjenu, dužan je dostaviti Zahtjev iz stavka (2) ovog članka, navodeći:

- a) podrijetlo novčanica KM,
- b) način na koji je došlo do oštećenja i šta se dogodilo s dijelovima koji nedostaju,
- c) opis vrste mrlje, onečišćenja i drugog oštećenja na priloženoj novčanici KM.

(5) Uz popunjen obrazac Zahtjeva podnositelj je dužan dostaviti kopiju osobne iskaznice i dokaze kojima potvrđuje navode iz Zahtjeva.

(6) Centralna banka za svaki pojedinačni slučaj na temelju podnesenog Zahtjeva s priloženom dokumentacijom utvrđuje autentičnost i procjenjuje oštećenje, odnosno utvrđuje postojanje osnove za zamjenu oštećenih novčanica KM.

(7) Ukoliko Centralna banka utvrdi postojanje osnove za zamjenu oštećenih novčanica KM, obavit će zamjenu. Zamjena se obavlja u punom iznosu i bez naknade, izuzev u slučajevima iz članka 11. ove odluke.

(8) Ukoliko nakon obavljene procjene iz stavka (6) ovog članka, Centralna banka utvrdi da nema osnove za zamjenu oštećenih novčanica KM, takve novčanice se povlače i uništavaju bez nadoknade vlasniku u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, o čemu se podnositelj zahtjeva obavještava pisanim putem.

Članak 8.

(Oštećeni kovani novac KM)

Pod oštećenim kovanim novcem KM iz članka 2. točke d) ove odluke podrazumijeva se:

- a) kovani novac koji je uslijed oštećenja promijenio autentični oblik (nedostaje jedan ili više dijelova, okrnjen, iskrivljen ili nagrižen),
- b) kovani novac koji je oštećen masnoćom, bojom, korozijom ili je nagorio.

Članak 9.

(Zamjena oštećenog kovanog novca KM)

(1) Komercijalne banke će obaviti zamjenu oštećenog kovanog novca KM, ako su na zamjenu podneseni cijeli primjerci kovanog novca KM, za koje je moguće utvrditi da su autentični.

(2) Komercijalna banka će obaviti zamjenu kovanog novca iz stavka (1) ovog članka, u punom iznosu i bez naknade.

(3) Centralna banka putem izdvojenih trezora preuzima od komercijalnih banaka oštećeni kovani novac KM iz stavka (1) ovog članka i obavlja njegovu zamjenu odobravanjem računa rezervi komercijalnih banaka, u punom iznosu i bez naknade.

(4) Postupak zamjene oštećenog kovanog novca KM, u slučaju da oštećeni kovani novac KM ne ispunjava uvjete za zamjenu u komercijalnim bankama, navedene u stavku (1) ovog članka, a podnositelj predoči više od 60% njegove površine, obavlja se u Centralnoj banci na način iz članka 7. ove odluke.

Članak 10.

(Zamjena novčanica KM oštećenih bojenjem)

Postupak zamjene novčanica KM oštećenih bojenjem obavlja se u skladu s propisom Centralne banke kojim je utvrđena zamjena oštećenih novčanica konvertibilne marke čije je oštećenje nastalo bojenjem uslijed dejstva elektrokemijske opreme za zaštitu novčanica.

Članak 11.

(Složena analiza)

(1) Ukoliko Centralna banka mora obaviti složenu analizu oštećenih novčanica i kovanog novca KM iz članaka 7. i 9. ove odluke, podnositelj Zahtjeva će za obavljenu analizu platiti naknadu Centralnoj banci, u skladu s propisom guvernera Centralne banke u svakom konkretnom slučaju, ovisno o troškovima koje je Centralna banka imala u postupku analize.

(2) Ukoliko se procijeni da će troškovi analize prelaziti iznos nominalne vrijednosti oštećenog novca podnesenog na analizu, složena analiza se neće obaviti, a novac iz stavka (1) ovog članka će biti povučen bez nadoknade podnositelju.

Članak 12.

(Novčanice i kovani novac KM koji se povlači ili je povučen iz optjecaja)
Novčanice i kovani novac KM koji se povlači iz optjecaja i zamjenjuje novčanicama i kovanim novcem KM podobnim za optjecaj, Centralna banka putem komercijalnih banaka povlači bez naknade, u skladu s propisom Upravnog vijeća Centralne banke koji se objavljuje u službenim glasilima.

Članak 13.

(Makulature novčanica i kovanog novca KM)

(1) Makulaturama novčanica i kovanog novca KM smatraju se autentični primjerci novčanica i kovanog novca KM koji su izrađeni s određenim tehničkim greškama od strane ovlaštene organizacije za izradu novčanica i kovanog novca KM i kao takvi dospjeli u optjecaj.

(2) Kod makulturnih novčanica KM nedostaci se ogledaju u nepotpunom ili lošem tisku, razlivenosti boja ili nedostatku predviđenih boja, izostanku oznake serije ili broja, ili nekog drugog sličnog odstupanja u odnosu na obilježja novčanice KM utvrđena propisima Centralne banke o temeljnim obilježjima novčanica.

(3) Kod primjeraka makulturnog kovanog novca KM nedostaci se ogledaju u slabom ili potpuno ispuštenom otisku oznake apoena ili nekog drugog detalja, odstupanju od propisane veličine ili debljine kovanog novca KM i slično.

(4) Makulature novčanica i kovanog novca KM zapisnički se izuzimaju u izdvojenim trezorima Centralne banke i dostavljaju na analizu Odjeljenju trezora i izdvojenom trezoru u kojima se obavljaju poslovi vještačenja.

(5) Ukoliko se analizom utvrdi da se u konkretnom slučaju radi o makulaturama novčanica odnosno kovanog novca KM, Centralna banka obavlja zamjenu novčanicama odnosno kovanim novcem KM podobnim za optjecaj, u punom iznosu i bez naknade.

Članak 14.

(Novčanice i kovani novac KM oštećeni s namjerom)

Ukoliko Centralna banka ima dokaz, saznanje ili opravdan razlog da vjeruje da su novčanice KM ili kovani novac KM namjerno oštećeni, takav novac će biti povučen iz optjecaja bez nadoknade podnositelju.

Članak 15.

(Oštećene novčanice efektivnog stranog novca)

(1) Centralna banka ne obavlja zamjenu oštećenih novčanica efektivnog stranog novca.

(2) Oštećenim novčanicama efektivnog stranog novca, smatraju se:

a) novčanice koje su dugo u optjecaju i uslijed čestog korištenja su dotrajale, s tim da su zaštitni elementi i obilježja autentičnosti vidljivi i mogu se provjeriti,

b) novčanice zalijepljene ljepilom ili cijele novčanice nacijepljene ili pocijepane na dva ili više dijelova, čiji su dijelovi ljepilom ili ljepljivom trakom sastavljeni u jednu novčanicu i pri tome se može utvrditi da svi dijelovi pripadaju istoj novčanici,

c) novčanice ispisane ili iscrtane, polivene bojom ili tekućinom koja na novčanicama ostavlja trag i nagorene novčanice,

d) novčanice koje nisu cijele odnosno novčanice kojima nedostaje dio.

(3) Ukoliko se prilikom predaje Centralnoj banci novčanica efektivnog stranog novca od strane komercijalne banke u postupku kontrole, prerade i brojanja u Centralnoj banci, u pologu novčanica efektivnog stranog novca koji je podoban za optjecaj pronađu oštećene novčanice efektivnog stranog novca, takve će novčanice biti vraćene komercijalnoj banci u skladu s propisom Centralne banke kojim je utvrđen postupak predaje/preuzimanja gotovog novca u trezorima Centralne banke.

(4) Zamjenu oštećenog efektivnog stranog novca obavljaju središnje banke, odnosno emisione banke zemalja koje su izdale efektivni strani novac.

Članak 16.

(Interni propisi)

Organizacijski oblik Centralnog ureda Centralne banke za poslove računovodstva i financija propisat će način knjigovodstvenog evidentiranja transakcija iz ove odluke.

Članak 17.

(Obrasci)

Prilog ove odluke je **Obrasc** „Zahtjev za zamjenu oštećenog novca u KM“, koji čini njen sastavni dio.

Članak 18.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“, a primjenjivat će se od 1. svibnja 2017. godine.

Članak 19.

(Objavljivanje)

Ova odluka objavit će se i u “Službenim novinama Federacije BiH”, “Službenom glasniku Republike Srpske” i “Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Broj: UV-122-01-1-13/17 LjJ

31. siječnja 2017. godine

Sarajevo

Predsjedatelj
Upravnog vijeća Centralne banke
Bosne i Hercegovine
GUVERNER
dr. Senad Softić

Prijemni štambilj

ZAHTJEV ZA ZAMJENU OŠTEĆENOG NOVCA U KM

Oštećeni novac u KM se zamjenjuje nakon izvršene procjene oštećenja i ispunjavanja uvjeta za zamjenu u skladu s propisom o postupanju s novčanicama i kovanim novcem konvertibilne marke koji je nepodoban za optjecaj i oštećenim novčanicama efektivnog stranog novca

Osobni dolazak:

Centralni ured
Centralne banke Bosne i Hercegovine
Maršala Tita 25
71000 Sarajevo
+387 33 278 100

Glavna banka Republike Srpske
Centralne banke BiH
Vidovdanska 19
78 000 Banja Luka
+387 51 243 600

PODACI PODNOSITELJA ZAHTJEVA:

Ime i prezime/naziv:			
Ulica i broj/sjedište:			
Poštanski broj:	Mjesto, /grad:	Država:	
Datum rođenja:	Telefon:	Mobitel:	E-mail adresa:
Identifikacijski dokument, broj identifikacijskog dokumenta, naziv organa koji je izdao dokument i datum izdavanja:			

Obvezno priložiti kopiju identifikacijskog dokumenta.

VRSTA NOVCA: novčanica kovani novac

SPECIFIKACIJA OŠTEĆENOG NOVCA:

APOEN					
KOMADA					
APOEN					
KOMADA					

Ukupna vrijednost:

--

OŠTEĆENI JE NOVAC:

a) osobno vlasništvo vlasništvo osobe _____

OBJASNITI PODRIJETLO NOVCA

KAKO JE DOŠLO DO OŠTEĆENJA?

ŠTA SE DOGODILO S DIJELOVIMA KOJI NEDOSTAJU?

OPISATI VRSTU MRLJE, ONEČIŠĆENJA I DRUGOG OŠTEĆENJA NA PREDOČENOJ NOVČANICI

PRILOG

Potvrda nadležne institucije o događaju koji je izazvao oštećenje, ukoliko postoji.

Pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću kao podnositelj zahtjeva vlastitim potpisom jamčim za točnost svih navedenih podataka.

Vlastitim potpisom potvrđujem da sam upoznan da Centralna banka, ukoliko utvrdi da nema osnove za zamjenu oštećenog gotovog novca KM, povlači i uništava oštećeni gotov novac koji sam podnio na zamjenu bez nadoknade.

Potpis podnositelja zahtjeva:

Zahtjev se podnosi u dva originalna primjerka, od kojih jedan zadržava Centralna banka Bosne i Hercegovine a drugi podnositelj zahtjeva kao potvrdu o predatom zahtjevu.

POPUNJAVA CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Broj protokola: _____

Datum prijema: _____

odmah zamijenjeno

privremeno zadržano zbog procjene

PROCJENA OŠTEĆENJA I POSTOJANJA OSNOVE ZA ZAMJENU:

a) u potpunosti b) djelomično c) ne odgovara

OBRAZLOŽENJE

Potpis službenika
Centralne banke
